

Lengyel Ferenc

Együtt Győrben (jegyzet 2018 augusztusáról)

Szétszórtan élünk a világban, a kevés világnemzetek egyike vagyunk: anyanyelvünkől, történelmünk 20. századi sajátosságából és számos más tényezőből adódóan. Ilyen sokféle, országonként változó környezetben végzik munkájukat a nyugati diaszpóra fiatalságának magyar nyelvet tanító pedagógusaink. A jelenlegi szórvány tanítói többnyire elfogadható körülmények között, elfogadott társadalmi státuszban végezhetik tevékenységüket.

Ebben a szétszórtországban – aktuális fogalommal: diaszpórában – nem csoda, hogy a nyelvünk megőrzése, az utódoknak átadása egyre fontosabb és megbecsültebb szemponttá vált a hivatalos Magyarország számára. A nagyvilágban (ön)szerveződő oktatási formák, keretek, lehetőségek felé nyitott Magyarország intézményei (az EMMI, a Széchenyi István Egyetem és a Nemzetpolitikai Államtitkárság) az 2018-as évben is továbbképzéssel támogatta a külhoni (többnyire hétvégi) iskolák fennmaradását, tevékenységük optimalizálását.

A nyugati diaszpórában magyar nyelvet tanítók nyári továbbképzését rendezte, az ottani iskolák, intézetek pedagógusait a különböző földrészekről a győri Széchenyi Egyetem fogadta hat napon át. Az elmúlt 17 továbbképzésből tizenkettőt **a Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kara** rendezett; legutóbbit **2018. augusztus 18-25. között.**

Az érkezettek azonnali, első napi beszámolóit színes, eltérő színvonalú árnyalatokat, nem egységes képet nyújtottak, de bizonyították, jelezték, hogy a 16 éve működő rendszer, a külhoni magyar tanárok egyhetes felkészítése gyümölcsöző befektetés a jövő nemzedék érdekében.

Az említett nyitó napi első program a gyakorlatiasság jó példáját adta: a hivatalos köszöntéseket rövidegre fogták, a múltból megszokott szófordulatok helyét egyfajta egészséges és gyakorlatias, ügyes bemutatkozás, megközelítés vette át. Ebédig a résztvevők már ismerték egymást, tudták, ki, hol, milyen formában, milyen keretek és adottságok között tevékenykedik.

Az Apáczai Csere János Kar oktatási dékánhelyettes asszonya (Kövecsesné Dr. Gósi Viktória) szinte soha nem hagyta magára a formálódó közösséget. A minden napra beosztott kétórás munka- és foglalkozási egységeket végigkísérte, hol ő, hol az egyetemi karon tanító, magát szintén jól kiismerő munkatársa, Lampert Bálint tanársegéd. Kiváló arányérzékkel, sodró ütemben dolgoztatták meg a program előadó-meghívottjai a résztvevőket. Szabályszerűen követték egymást az elméleti és a gyakorlati téma-megközelítések.

Bemutatták a magyartanári munka újszerű, digitalizált megszervezésének lehetőségét, ismertettek világhálós kisegítő tanítással foglalkozó honlapokat (így saját honlapunkat,

az Őrszavakat is). Sor került a tanítás gazdagságából átvett rávezető, személyre szabott módszerek ismertetésére; a nyelvi kommunikáció játékos és újszerű lehetőségeire; a magyar mint idegen nyelv szövegépítési sajátosságaira; lélektani ismeretek alkalmazott használatára; a képi világ és a 21. századi nyelvhasználat változásaira, a személyiség-fejlesztésre.

A képzőművészet és az egyéniség kibontakozásának kapcsolódási pontjait a vizuális kultúra kapcsán az előadó Borbély Károly tanár úr magyar vendégszeretetből is példát mutatott a pedagógusok vendég csapatának.

Egyik csoportmunkában spontán megközelítésekből rajzolták meg a résztvevők azt a sokszínű, árnyalt magyarságképet, amely a világon mindenütt összeköt minket. Ebben, a címszavakból folyamatosan bővülő szóbokorban a műveltség legmagasabb szintjétől, a magyarság nyelvi és komolyzenei eredményeitől a legártatlanabb gyermektréfáig, a sportágakban elért világrekordoktól a konyhaművészet remekléseiig, a tudományos élet csúcseitől a fejtörők, találmányok világáig – a spontán, ötletelő felsorolás a tanítók változatos témakezelésének igazolása volt.

A mozgáskultúra (néptáncban megvalósultan) és a zenei nevelés (népdalok ismertetésével, tanításával, mozgáshoz igazításával, tánc alaplépések tanításával) maradt az utolsó, pénteki nap délelőttjére. Várszeginé Dr. Gáncs Erzsébet egyetemi adjunktus népzenei-, néptánc kutatási bevezetését gyakorlati bemutatás, vidám tanulás követte.

Az anyag sokrétűsége, a résztvevőket bevonó pedagógus buzgalma viszont a gazdagon kiszabott négyórás délelőtti keretet is majdnem szétfeszítette. Ezzel a hagyomány-adta záróakkorddal, élménnyel gazdagodva fejeződött be a 2018-as győri továbbképzés. A délutáni államtitkári köszöntés, illetve oklevél-kiosztás ünnepi és méltó zárása volt az egyhetes programsorozatnak, amely 28 elégedett és érzelmileg, tudásban motivált magyartanárt küldött vissza, „haza” a világ 13 országába új tanévet kezdeni...